

Assoliment del 0,7% dels ingressos propis de l'Ajuntament de Barcelona per a la política pública de justícia global i cooperació internacional

Mesura de Govern

Tal com queda recollit a la introducció del Pla director de Cooperació al Desenvolupament, Solidaritat i Pau 2013-2016 (a partir d'ara, Pla director), el treball de l'Ajuntament de Barcelona en aquest àmbit parteix de l'experiència acumulada durant més de dues dècades en què l'acció del consistori en aquesta matèria ha adquirit la naturalesa de política pública. L'Ajuntament va iniciar la seva trajectòria a principis de la dècada dels noranta, moment en què la ciutat en el seu conjunt, en plena efervescència de les olimpíades, es va solidaritzar amb la ciutat de Sarajevo, que vivia la cruesa del setge enmig de la guerra dels Balcans.

Aquesta expressió de mobilització ciutadana de principi dels anys noranta va tenir continuïtat poc després, el 1994, quan les organitzacions que treballaven en el sector de la solidaritat van impulsar la campanya que reclamava que es dediqués el 0,7% del PIB a l'AOD. Aquest fet va marcar l'inici del programa Barcelona solidària. En el cas dels pressupostos municipals, i en base al dictamen encarregat pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament al catedràtic de Finances Públiques de la UB, J. Solé Vilanova, i publicat el 2001, s'arriba al consens que el 0,7% que correspon a l'aportació dels municipis es calcularà sobre els ingressos propis.

Antecedents

El Pla director, aprovat amb el consens de tots els actors de la ciutat implicats en matèria de cooperació, pau i drets humans, i per unanimitat de tots els grups municipals, estipula que es treballarà per dotar aquesta política pública d'una estructura institucional pròpia que permeti la simplificació de procediments i que la doti de més autonomia funcional i de gestió interna. Es remarca que l'objectiu de l'Ajuntament és incrementar els recursos dedicats a cooperació fins a assolir, l'any 2015, el 0,7% dels ingressos propis, tot matisant que el compromís s'ha d'entendre dins el context econòmic actual i les incerteses pressupostàries que se'n puguin derivar, fins i tot a mitjà termini.

Tot i aquesta intenció expressada al Pla director, els pressupostos relatius als anys de vigència del Pla no han assolit mai l'objectiu de la consignació íntegra del 0,7% dels ingressos propis. Així, el pressupost 2013 va arribar al 0,56%, el 2014 al 0,57% i el vigent pressupost 2015 situa la despesa associada als objectius del Pla director en el també en el 0,57%

Això ha comportat la denegació de subvencions per falta de pressupost a entitats que han obtingut la puntuació suficient i la reformulació de projectes per la reducció de crèdit pressupostari.

Així, el 2013 es van denegar per aquest motiu un 66,1% del projectes i el 2014, un 55%.

Mesures ja adoptades

Malgrat el context econòmic, que ha dut altres institucions a retallades dràstiques dels seus recursos destinats a cooperació al desenvolupament, l'Ajuntament de Barcelona assolirà aquest any i per primer cop l'objectiu del 0,7%, a través de diverses mesures adoptades a la recentment presentada modificació del pressupost 2015 i que suposen un import total de 1.756.037,20 €. Amb aquest assoliment, el govern municipal expressa la decidida voluntat de refermar la seva aportació a la construcció d'un model de governança global més democràtic i equitatiu.

Aquesta voluntat, que respon a un ampli consens ciutadà respecte la necessària solidaritat envers les situacions extremes que pateix una bona part de la població del món, també contempla, com indica el Pla director, la necessitat de garantir la coherència entre la política de cooperació al desenvolupament i la resta de polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona que tenen o podrien tenir un impacte sobre les condicions de vida, les oportunitats i el benestar de les ciutats i països socis.

Mesura que es proposa

El govern municipal assumeix el seu compromís en aquest àmbit amb la ciutadania de Barcelona i els altres grups municipals i manifesta la seva intenció de consolidar en els pressupostos futurs la consignació, a la que s'arribarà aquest any per primer cop, del 0,7% dels recursos propis per a projectes de justícia global i cooperació. D'aquesta manera, la xifra del 0,7% deixarà de ser un objectiu desitjable per a convertir-se en el punt de partida dels pressupostos municipals, podent-se fins i tot ampliar al llarg de l'any si les necessitats ho reclamen i la situació financera de la institució ho permet. Es dona així resposta a la petició històrica de l'actualment anomenada *LaFede.cat, organitzacions per a la Justícia Global*, i de tots els actors que constitueixen el riquíssim teixit social d'agents de cooperació de la ciutat, representats al seu Consell Municipal de Cooperació Internacional per al desenvolupament des de l'any 1998.

Aquesta consolidació en els pressupostos futurs permetrà abordar la necessària renovació del Pla director, que finalitza la seva vigència el proper any, amb uns objectius més amplis i ambiciosos.

Es podrà així donar una major cobertura les noves necessitats derivades de la situació de crisi d'emergència internacional per la situació de les persones víctimes dels conflictes, especialment al Mediterrani, a l'Orient Mitjà i l'Àfrica Subsahariana, que generaran la necessitat d'activar noves línies de cooperació al desenvolupament i acció humanitària.

Tanmateix, es podran corregir situacions anòmales detectades en el passat i que han suposat deixar fora del sistema de subvencions projectes amb qualificació suficient però pels quals no hi havia suficient dotació pressupostària. En aquest sentit, l'ampliació del pressupost del 2015 incorporarà 12 projectes de la convocatòria en les

modalitats de Cooperació Internacional, 23 en Educació per al desenvolupament i 1 en Aprenentatge i Servei. Geogràficament, s'integraran projectes a Amèrica Llatina (Nicaragua, 2 a Equador, Cuba i Colòmbia) i Mediterrània (Marroc). També s'amplien 2 projectes a la línia "Projectes de cooperació al desenvolupament que promoguin els drets fonamentals del col·lectiu LGTB" (Senegal, Nicaragua), 3 Projectes de "Cooperació al desenvolupament que reforcin capacitats productives amb un enfocament especial de gènere" (Congo, 2 a Marroc), i 1 projecte de "Intervencions en contextos d'emergència i postemergència" (Líban).

Finalment, la mesura permetrà enfortir els programes de cooperació tècnica, tant directa com concertada, amb les ciutats i poblacions prioritàries que es defineixin en el futur Pla director, amb l'objectiu de combatre les creixents desigualtats que deriven de processos d'urbanització i gestió municipal que no prioritzen la inclusió social, la millora de les condicions de vida de la seva ciutadania i la seva participació en la definició de les polítiques públiques, i el respecte dels drets de les persones.